

OBZOR

Informační časopis *OBCE TMAŇ*

Ročník XXXIII.

Květen 2021

Číslo 5/2021 (375)

CHLADNO A VEČERNÍ MLHY V MÁJI, HOJNOST OVOCE A SENA DAJÍ...

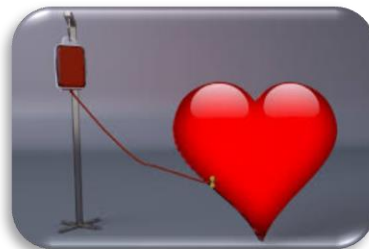
stará česká pranostika

NA SLOVÍČKO SE STAROSTOU...

Vážení spoluobčané,

úvodní slova květnového vydání bych rád věnoval jednomu poděkování a jednomu velkému blahopřání...

Mé poděkování směřuje k 57 občanům naší obce, kteří i přes všechny pandemické patálie neváhali i v „covidovém“ roce 2020 darovat svou krev pro potřeby jiných. I přes všemožná opatření a zcela jistě i zvýšená rizika možnosti nákazy ve zdravotnických zařízeních, dokázali tito lidé, společně celkem 162x nastavit svoji ruku a darovat tu nejcennější tekutinu, k léčbě či záchraně životů jiných. Ti nejpilnější to i přes všechny komplikace stihli celkem 5x. Nejstarší z nich jsou ročník narození 1956, naopak ti nejmladší ještě neoslavili ani své dvacáté narozeniny.

Všem do jednoho jim patří velký dík i velký respekt a uznání.

Celkem šestnáct z nich navíc překonalo různé milníky svých celkových počtů odběrů, které jsou důvodem k udělení pamětních plaket. Těmto dárcům, bychom rádi, jak již bývá zvykem, popřáli osobně na VZZO, jakmile dojde k dostatečnému rozvolnění protipandemických opatření.

Mé velké blahopřání, jménem svým, ale i jménem všech zaměstnanců obce a nepochybuji, že i vaším jménem, směřuje k paní Marii Štichové, které dne 6.května 2021 oslavila neuvěřitelných 100 let od svého narození.

Toto mimořádné výročí mi připadalo až neuvěřitelné ve chvíli, kdy jsem ji mohl osobně popřát a při velmi milém setkání jsem poznal, o jak vitální a vtipnou osobu, plnou energie, se jedná. S trochou nadsázky by se dalo říct, že snad matrikáři museli udělat někde chybu...a to nejméně o dvacet let...

Přejeme paní Štichové do další stovky mnoho a mnoho zdraví, a ať svoji energii a chuť do života rozsévá ve svém okolí v DPS, jako příklad toho, jak může být stáří krásné a pestré.

Jaromír Frühling - starosta obce

Z HISTORIE OBCE

Historia magistra vitae

Historie je učitelka života ... celá slavná věta zní v originále takto: *Historia est testis temporum, lux veritatis, vita memoriae, magistra vitae, nuntia vetustatis* – a v českém překladu: **Historie je svědectvím času, světlem pravdy, životem paměti, učitelkou života, zvěstovatelkou dávných dob.** Podívejme se v roce 2021 na historii Tmaně z tohoto pohledu a připomeňme si každý měsíc nějakou událost ze života Tmaně, Lounína, Slavík či Havlíčkova Mlýna a v jejím odkazu hledejme nápady, myšlenky a poučení pro úspěšné pokračování v díle předcházejících generací, díky jimž je dnes Tmaň dobré místo k bydlení. Tmaň si to určitě zaslouží ...

Tmaň na stránkách knih (1)

Tmaň na stránkách knih – je až překvapující v kolika knižních titulech najdeme zmínku o Tmani. Tímto tématem se zabývá XVI. díl Tmaňské čítanky nabízející seznam knih s texty věnovaným Tmani, které se podařilo autorovi tohoto přehledu během několika let zjistit. Ke dnešnímu dni to představuje 682 stránek textu s odkazem na 120 knižních titulů. Čtenáři OBZORU se budou moci v několika pokračováních seznámit v abecedním pořadí se základními informacemi o jednotlivých knižních titulech.

A

Atlas památek České republiky OŽ, Karel Kuča, vydal Baset v roce 2002. Ilustrovaný průvodce po architektonických památkách. Text na straně 1136:

- Tmaň, Čechy, 7 km JJZ od Berouna, okres Beroun, kód CZ: 16470, atlas: 9b-1, KČT 36 (C1) + 38 (A1). Zámek vznikl v 17. a 18. století raně barokními a barokními přestavbami tvrze (severní křídlo), byl upraven kolem poloviny 19. století. Původně gotický kostel sv. Jiří, zbarokizovaný zřejmě ve druhé třetině 18. století.

B

Báje a pověsti o Tmani a jejím okolí v literatuře

- Svoje putování za pověstmi a bájemi zahájíme nahlédnutím do vlastivědného sborníku **Krajem Horymírovým**, jehož první dva ročníky byly vydávány v letech 1921 a 1922. Najdeme tam texty tří pověstí – o Zlatém koni, o původu jména Tmaně a o zkáze Koukolovky. Dvě pověsti o Zlatém koni byly otištěny na stránkách téhož sborníku v roce 1925.
- Texty dalších pověstí najdeme v **Monografii Hořovicka a Berounska – díl V.**, která je společnou prací učitelstva, vydal redakční kruh učitelstva za řízení okresního školní inspektora Jindřicha Jůny. Nákladem vlastním, tiskem České grafické unie a.s. v Praze v roce 1930.
- Zatím nejnovější publikace na dané téma – **Putování bájnou krajinou** (strana 28 až 35), jejímž autorem je Otomar Dvořák a která má v podtitulu napsáno, že to je Velká kniha pověstí z Berounska a Hořovicka vydaná Knihkupectvím U radnice v Berouně v květnu 2005 jako své 15. publikace. Najdeme tam pověsti vztahující se ke Kotýzu, Tmani, Suchomastskému potoku, Koukolově hoře a Lounínu.
- Další pověsti o jeskyních Českého krasu včetně těch, které se bezprostředně vztahují k území Tmaně (Axamitova brána) najdeme ve sborníku **Jeskyně Českého krasu v pověstech**, který vydal spolek Stalagmit v roce 1982, autorem textu je Vladimír Stárka, ZO ČSS 1-07 Krasová sekce. Z tohoto příspěvku si připomeňme jeho závěrečnou pasáž:

Uvedli jsme zde několik nejznámějších jeskynních bájí nejen proto, abychom čtenáře Stalagmitu pobavili, ale abychom upozornili na skutečnost, že některé pověsti mohou v sobě mít zrno pravdy, pověsti o jeskyních by jistě nevznikly tam, kde jeskyně nejsou a údaje o jeskyních na Zlatém koni i Kotýsu jsou v některých případech dosti konkrétní, takže podle nich lze usuzovat, že se týkají objektů skutečně existujících, snad v minulosti, snad i dnes i když některé z nich neznáme. Zvláště nápadné jsou báje zprávy o rozsáhlém jeskynním bludišti na Kotýsu, do něhož dokonce vede vchod někde v prostoru „Jeskyně ve vratech“ (Axamitovy brány). Je známo, že sondování, které tu kdysi speleologové provedli, nevedlo k objevu velké jeskyně, to však neznamena, že takového něco tu neexistuje. Může se jednat o jeskyni dnes neznámou, nebo o dnešní Koněpruské jeskyně – vždy lokalizace v pověstech jsou velmi mlhavé a Zlatý kůň, v minulosti celistvý, byl jistě posuzován jako jeden prostor s Kotýsem.

Berní rula – svazek 26 – Kraj Podbrdský, zpracoval PhDr. Emil Hradecký, Státní pedagogické nakladatelství Praha, 1952.

Berní rula (staročeské berně znamená daň, odtud též lidové označení pro finanční úřad berňák, je první úplný soupis daňových povinností v Českém království z roku 1654. jedná se o historický pramen pro historickou demografii, topografii i hospodářské dějiny Čech v době krátce po skončení třicetileté války, která byla evropským ozbrojeným konfliktem známým především jako vyvrcholení sporů mezi vyznavači římskokatolické církve a zastánci protestantského vyznání a jako boj evropských zemí o politickou nadvládu. Vleklá a rozsáhlá válka způsobila značný úbytek obyvatelstva zhruba o jednu třetinu. Knihy jsou děleny dle krajů, veřejnosti jsou nepřístupné, avšak většina z nich byla již vydána tiskem – viz údaj v úvodu.

Ve svazku pro Kraj Podbrdský najdeme údaje pro statek Tmaň a ves Lounín, kterou uvádíme celou:

Jména hospodářů	Rolí mají		a osívají		Potahův		Krav		Dobytka			Handle a živnosti vedou a přípisy
	vorných str.	po-rostlin str.	na jaro str.	a zimu str.	chova-ti může	nyní má	chova-ti může	nyní má	jal.	ovčího	sviň.	
Ves Lounín (Lounín, soudní okres Beroun)												
Rolníci:												
Šebestian Kolář (1)	35,-	-	13,-	13,-	2	3	2	3	6	6	12	
Šimon Novej (2)	45,-	5,-	16,-	15,-	2	2	4	-	4	-	3	. vh. df. k 1.kv 1671
Lidmila Rychcová, vdova (4)	37,-	6,-	9,-	10,-	2	-	2	-	-	-	-	- místo, os. 1652
Jiřík Komínek (7)	70,-	5,-	24,-	18,-	4	3	6	3	4	-	3	. vh. df. k 1.kv 1671, vh. df. 1699
Mikuláš Šídlo (8)	41,-	-	14,-	14,-	2	2	2	2	7	-	8	.
	228,-	18,-	76,-	70,-	12	10	16	8	21	6	26	
Pustý:												
Královskéj (3)	-	30,-	-	-	2	-	2	-	-	-	-	
Celkem	228,-	48,-	76,-	70,-	14	10	18	8	21	6	26	
Chalupníci:												
Matouš Klíma (5)	10,-	2,-	5,-	3,-	-	-	3	3	-	1	1	-
Matouš Koutskej (6)	10,-	10,-	5,-	5,-	-	-	3	1	-	-	4	- dh. df. 1699
Celkem	20,-	12,-	10,-	8,-	-	-	6	4	-	1	5	
P. 5 ½ ¹ . Úhrnem	248,-	60,-	86,-	78,-	14	10	24	12	21	7	31	
Rolí pšeničný, luk namále.												

Dodatek I. obsahuje statistický přehled číselných výsledků soupisu poddanské půdy v berní rula Podbrdského kraje.

Dodatek II. uvádí přehled podbrdské usedlosti od roku 1653 do roku 1757.

¹ Osedlost je rozvržena takto: č. 1-2 = 2, č. 4 = 1 s poznámkou vyjitím času, č. 5-6 = ½ a č. 7-8 = 2.

Dodatek III. obsahuje seznam dominií (berních stran) na území Podbrdského kraje od roku 1653 do roku 1828.

- Číslo 53. Lounín, statek hraběte z Kupferwaldu, vzniká 1. 11. 1706 oddělením vsi Lounín od statku Kotopeky. Za ok. vis. byl v majetku Viléma Jaroslava Greifenfelse z Pilsenburgu a fakticky náležel ke Tmani, byl však ke statku Tmaň berně připojen teprve od 1. 11. 1804, kdy tedy zaniká ve prospěch statku Tmaň a Lounín (číslo 106).
- Číslo 105. Tmaň, statek Ferdinanda Greifenfelse z Pilsenburka; za ok. vis. v majetku Viléma Jaroslava Greifenfelse z Pilsenburka. 1. 11. 1804 připojen statek Lounín (číslo 53) a vzniká Tmaň a Lounín.
- Číslo 106. Tmaň a Lounín, statek, vzniká 1. 11. 1804 spojením statku Tmaň (číslo 105) se statkem Lounín (číslo 53).

Dodatek IV. je rejstřík míst, zapsaných v berní ruli Podbrdského kraje.

- Lounín, soudní okres Beroun. (Lounín; TK² 36/122, JK³ 5947, SK Ber. 205) Ves statek Radouš; rok 1706 při statku Kotopeky, avšak téhož roku odtud odloučen jako samostatný statek Lounín; od roku 1804 při statku Tmaň a Lounín.
- Málkov, soudní okres Beroun. (Málkov; TK 36/122, JK 5947, SK Ber. 252) Ves statek Tmaň, od roku 1804 při statku Tmaň a Lounín.
- Slavíky, obec Tmaň, soudní okres Beroun. (Slavíky, Slavík; TK 36/123, JK 5946, SK Ber. 409) Ves statek Tmaň, od roku 1804 statek Tmaň a Lounín.
- Tmaň, soudní okres Beroun. (Tmaň, Tmani, Tmain; TK 36/121, JK 5946, SK Ber. 409) Ves statek Tmaň, od roku 1804 Tmaň a Lounín.

Dodatek V. je přehled církevní organizace na území Podbrdského kraje v době berní ruly.

- Číslo 28. Tmaň.

• Tmaň	soudní okres Beroun	farní kostel sv. Jiří
• Koněprusy	soudní okres Beroun	farní kostel sv. Jiří
• Lounín	soudní okres Beroun	farní kostel sv. Jiří
• Slavíky (Tmaň)	soudní okres Beroun	farní kostel sv. Jiří

Berounsko a jeho Židé. Jindřiška Rosenbaumová a kol. Vydavatel knihy Kameel Machart v roce 2018. Vydání této knihy podpořila společnost Lhoist – Vápenka Čertovy schody a.s.

² TK – Tereziánský katastr je označení pro dvě aktualizace rustikálního katastru (tj. soupisu půdy, kterou měli poddaní v dědičném nájmu), ke kterým došlo za panování Marie Terezie v letech 1741–1748 (První tereziánský katastr rustikální, též Třetí berní rula) a 1748–1757 (Druhý tereziánský katastr rustikální, též Čtvrtá berní rula). Pod tímto názvem byl užíván v Čechách, katastr pro Moravu je znám pod názvem „Rektifikační akta“. K vytváření aktualizací původní berní ruly vedly především dvě okolnosti: Berní rula byla vytvořena za pouhé tři roky (1653–1656), což způsobilo, že se do ní dostala celá řada chyb a nepřesností. Jejím hlavním nedostatkem bylo, že nebrala v potaz rozdílnou bonitu (úrodnost) půdy v různých oblastech.

Berní rula zachycovala pouze rustikální (poddanskou) půdu, nikoli půdu dominikální (panskou). První tereziánský katastr z r. 1748 zachycoval pouze rustikální půdu a v otázce bonity odstranil pouze některé nejvýraznější nedostatky berní ruly. Teprve druhý tereziánský katastr z r. 1757 zahrnul jak rustikální, tak dominikální půdu a kvalitně zachytil bonitu půdy (rozdělil ji do osmi kategorií podle úrodnosti, což je dokonce více než dnešní katastry). (Pramen: Wikipedie.)

³ JK – Josefínský (josefský) katastr byl katastrální operát, který začal vznikat na základě patentu císaře Josefa II. ze dne 20. dubna 1785. Katastr navazoval na tereziánské katastry, ale přinášel řadu novot, především přesné vyměřování. K jeho vyměření došlo v krátkém čase, přičemž do praxe byl zaveden již roku 1789. Vzhledem k tomu, že při vyměřování nebylo děláno rozdílu mezi panskou a poddanskou půdou, po celou dobu proti katastru protestovala především šlechta, což po náhlé Josefově smrti přinutilo nástupce Leopolda II. roku 1791 katastr odvolat. Při vyměřování bylo ovšem nalezeno 60 % půdy, které předchozí katastry vůbec neznaly, takže návrat k předchozímu stavu nebyl udržitelný. Proto byl následujícího roku 1792 vyhlášen kompromisní katastr nazývaný tereziánsko-josefský. Tento stav trval do roku 1860, kdy byl vyhlášen stabilní katastr. (Pramen: Wikipedie.)

Cílem knihy je popsat historii židovského obyvatelstva na Berounsku široké laické veřejnosti a posloužit studentům a žákům jako rozšiřující materiál k výuce dějepisu nebo občanské nauky. Údaj týkající se Tmaně je o deportaci židovského obyvatelstva z Berouna za Protektorátu:

Jméno	Löwy Otto MUDr.
Datum narození	4. 3. 1902
Místo narození	Tmaň u Berouna
Bydliště v Berouně	854/II
Odkdy v Berouně	1929
Zaměstnání	lékař
Transport do Terezína	Ca 24. 10. 1942
Likvidační transport	Cq 20. 1. 1943 Osvětim
Poznámka	

Berounsko – Bibliografie historicko-vlastivědných prací, zpracoval Dr. Viktor Palivec, v roce 1960 vydal Krajský dům osvěty v Praze pro Okresní a městský archiv v Berouně. Historicko-vlastivědné bibliografie Středočeského kraje – svazek 1.

Obsahuje přehled souborných děl a článků týkající se celého území nebo více obcí, v nichž je zmínka o Tmani (celkem 20), Louníně (1), Tmani (9) a Koněpruských jeskyní (47).

Berounsko a Hořovicko na starých pohlednicích, Vilém Kropp – Otomar Dvořák.

Vydalo Knihkupectví U Radnice Beroun v roce 2003.

- Strana 68 – pohlednice z Tmaně z roku 1911 s textem tohoto znění: Jihozápadně od Berouna se v kotlině mezi tmavými vrchy (Koukolovou horou, Lejškovem, Kotýzem a Kobylou) skrývá osada Tmaň. Je to místo dávných pohanských kultů – ne nadarmo byl na osamělém místě za vsí zbudován kostelík sv. Jiří. Archeologický výzkum prokázal, že křesťanská svatyně stojí na žárovém pohřebišti z doby bronzové. Tvrz tmaňských vladkyň byla v 17. století přestavěna na renesanční, později barokně upravený zámek. Patří pánové v cylindrech a elegantní dámy, pózující před zámkem fotografovi, k posledním majitelům Noltschovým, kteří statek vlastnili až do roku 1945?
- Strana 69 – pohlednice z Lounína, pravděpodobně z roku 1936, s textem tohoto znění: Vesnička Lounín vyrostla na jižním svahu vrchu Vinice nedaleko Tmaně. Jako místní pozoruhodnost je připomínána studánka, na jejímž dně bylo pietně uchováváno sedm kamenných koulí, vložených pryč na paměť velkého moru.

Berounsko na starých pohlednicích, Petr Čapek, Petr Prášil, Vydavatelství Baron, Hostivice 2007, 1. vydání, náklad 3 000 kusů.

- Tmaň – pohlednice z roku 1923 (strana 134) – Jméno je údajně odvozeno od Tumoně, jednoho z vrahů kněžny Ludmily. Písemně je doložena roku 1170 jako sídlo Havla a Budislava. Pohled na část obce směrem k obchodu E. Reicha. Uprostřed kostel sv. Jiří s hřbitovem, na kterém jsou některé náhrobní desky z 16. a 17. století. Vpravo je zákoutí před obchodem E. Reicha. Dole vidíme školu postavenou v roce 1884. Vpravo dole je průčelí zámku s věží se zvonící. V zámku je kaple Panny Marie Bolestné.
- Tmaň – pohlednice z roku 1901 (strana 135) – Jedna z nejstarších pohlednic nám představuje největší dominanty a pamětihodnosti obce. Starobylý, původně gotický kostel sv. Jiří, přestavěný v barokním slohu. Také školu a zámek, postavený na místě tvrze na počátku 18. století.
- Tmaň – pohlednice z roku 1911 (strana 135) – Celkový pohled ze svahu Lejškova na obce od jihu. Na obzoru vidíme Koukolovu horu. Na jejím vrcholu nad bývalým lomem je kaple sv. Blažeje z roku 1832. Vpravo je obchod E. Reicha, před obchodem pod stromy je křížek z roku 1899 se zvoničkou a sochami sv. Jana Nepomuckého a sv. Vavřince z konce 18. století.
- Tmaň – pohlednice z roku 1911 (strana 136) – Pohled na obec ještě bez nové zástavby v lokalitách „Na Boru“ a „Na hřišti“. Kostel sv. Jiří leží na malé vyvýšenině východně od

obce, zmiňován je již roku 1315. Dole vlevo je dvůr se zámkem a přes cestu druhý dvůr s lihovarem. Do roku 1883 zde byl také pivovar. Dole vpravo průčelí zámku. V přízemí se dochoval gotický portál.

- Tmaň – pohlednice z roku 1919 (strana 136) – Pod svahem Lejškova, zvaného také Hora, vidíme vlevo dvůr s lihovarem. Vpravo je druhý dvůr s byty deputátníků a se zámkem postaveným na místě tvrze na počátku 18. století. Patrová budova na okraji obce je škola z roku 1884. Na obzoru je Koukolova hora.
- Tmaň – pohlednice z roku 1925 (strana 137) – Horní celkový pohled byl pořízený ještě před postavením kostela církve československé husitské. Uprostřed je škola, u které byl postaven pomník obětím I. světové války. Dole je již nám známý pohled přes rybník, který má rozlohu cca 215 arů.
- Tmaň – pohlednice z roku 1931 (strana 137) – Pohlednice nám představuje dva celkové pohledy na Tmaň. Na horním snímku pořízeným od jihu ze svahu Lejškova již vlevo nad školou stojí kostel církve československé husitské. Dole je pohled opačným směrem, patrně z věže husitského kostela směrem k zámku a lihovaru, vlevo je škola.
- Tmaň – pohlednice z roku 1926 (strana 138) – Při parcelaci velkostatku po pozemkové reformě vznikla nad obcí po roce 1920 nová čtvrť nazvaná „Na hřišti“. Zde byl nákladem 500 000 Kč postaven v roce 1926 kostel církve československé husitské sboru Jiřího z Poděbrad. V obci, kde v roce 1921 žilo 608 obyvatel, se k církvi československé hlásilo 390 občanů. Pohlednice byla pořízena při dokončení stavby.
- Lounín – pohlednice z roku 1916 (strana 139) – Připomíná se roku 1324. V té době zde stával statek. Ke Tmani patří od roku 1623. Obyvatelstvo se živilo zemědělstvím, prací v lomech, cementárnách a železárnách. Podle pověsti vymřeli na mor všichni obyvatelé Lounína až na jednoho, který byl proto nazýván Skála. Lidé věřili, že nemoc pochází ze špatné vody, a tak vložili do studánky sedm „morových koulí“. Od té doby se obci mor vyhnul. Při jejím čištění se skutečně našlo sedm velkých valounů, které se pokaždé vracejí zpět. Nahoře část návsi. Dole je cesta z návsi okolo hostince „U Houbů“.
- Lounín – pohlednice z roku 1936 (strana 139) – Obec leží západně od Tmaně na jižním stupňovitém svahu vrchu Vinice. Nahoře je celkový pohled na obec od jihu. Dole vidíme náves s rybníčkem napájeným silným pramenem ze studánky ležící nad ním. Obec je již elektrifikována, stalo se tak 31. 12. 1927. Vpravo je hostinec pana Očenáška a za ním obchod se smíšeným zbožím Františky Duchoňové, vydavatelky této pohlednice.
- Slavíky – pohlednice z roku 1900 (strana 140) – Slavíky leží severozápadně od Tmaně pod jižními svahy Koukolovy hory. V místech dnešního dvora stávala osada Vesec. První zmínka je z roku 1336. Poté patřila jako manská ves hradu Karlštejnu. V roce 1557 se uvádí již jako pustá. Na snímku dvůr a několik okolních domů od jihovýchodu. Za 1. republiky žilo ve Slavíkách asi 30 obyvatel. Turisté, mířící ke kapli na Koukolovu horu, se tady mohli před výstupem občerstvit lahvoým pivem, které zde prodávala A. Šírová.
- Slavíky – pohlednice z roku 1900 (strana 140) – Podle pověsti stávala na vrcholu hory tvrz rytířů Koukolů z Popovic. V roce 1832 zde nechal majitel tmaňského panství Antonín K. Mudroch postavit kapli zasvěcenou sv. Blažejí. O několik desítek let později tady vznikl vápencový lom, který kapli značně poškodil. Nalámaný kámen se svážel k malé vápenici, která byla severovýchodně od Slavíků.

Bohemia centralis 26. Bohemia centralis je regionální sborník pro střední Čechy určený pro publikaci výsledků vědecké a odborné činnosti směřující k poznání všech aspektů přírody se zvláštním důrazem na cenná přírodní území a vzácné druhy. Vydávání tohoto časopisu bylo obnoveno po šestileté přestávce (toto číslo vyšlo v roce 2003 a předcházelo mu pětadvacáté číslo vydané v roce 1997) a setkal se u odborné veřejnosti s příznivou odezvou.

Sborník se v úvodní části zabývá přírodovědným pohledem na katastrofické povodně ze srpna 2002. Dále následuje několik článků, které byly zařazeny ku příležitosti 30 let, které uplynuly od vyhlášení Chráněné krajinné oblasti Český kras v roce 1972, a z nichž zejména jeden je nám velmi blízký – jedná se o Příspěvek k poznání fauny motýlů (Lepidoptera) CHKO Český kras – výsledky Entomologických dnů 2002. V jejich rámci provedli jejich účastníci orientační

sběr materiálu motýlů mezi jinými lokalitami také v prostoru v okolí vchodu do Koněpruských jeskyní, ve Velkolomu Čertovy schody a v okolí obce Bítov. Stať je doplněna černobílými fotografiemi, na kterých je okolí vchodu do Koněpruských jeskyní a lom VČS – východ. Sborník Bohemia centralis 26 vydala Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky – středisko pro Středočeský kraj a hlavní město Praha – v produkci nakladatelství Dokořán s.r.o. nákladem 950 výtisků.

Jaroslav Horáček

TMAŇ A BEROUNSKO nejen z nebe

Hledáte vhodný dárek pro své přátele či nejbližší ?

CBS Nakladatelství vydalo v letošním roce knihu plnou krásných leteckých snímků z Berounska. Na cca 150 stranách můžete obdivovat místa známá i neznámá, obce které znáte osobně či ty, které jste zatím neměli čas navštívit...

Ve výtisku, který si můžete zakoupit na naší poště, je několik prvních stran věnováno jen a jen pouze naší obci, její historii i současnosti, doplněné leteckými snímky všech našich jednotlivých částí obce (Tmaň, Lounín, Slavíky, Havlíčkův Mlýn)...

Kromě titulních stran knihy je i její zadní část obalu také plná fotografií z naší obce.

Cena knihy je 330,-Kč

HISTORICKÉ FOTOGRAFIE Z TMAŇ

Dnes na trochu jiné téma...

Jak většina z vás již zaregistrovala, rozhodlo zastupitelstvo obce Tmaň na svém posledním zasedání v roce 2020 o zahájení kompletní rekonstrukce naší restaurace v KD ve Tmaň. Po intenzivních jednáních s architekty již dostává budoucí restaurace na výkresech svoji konkrétní podobu.

Zcela nové prostředí by mělo dát i připomenout dlouholetou historii obce s jejími dominanty a příběhy. Proto by její součástí měly být i historické fotografie, tak jak to vidíte na jedné z vizualizací.

Pokud by tedy někdo z vás vlastnil historickou fotografii, o které je přesvědčen, že by se do těchto prostor hodila, budeme rádi, když nám ji zapůjčíte k technickému zpracování. Společně pak vybereme ty, které budou v naší nové restauraci viset na čestném místě, jako připomínka dávných časů, na které bychom nikdy neměli zapomínat...

NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT V OBCI

Církev římskokatolická

Mše sv. v římskokatolickém kostele sv. Jiří ve Tmani se v květnu 2021 koná v obvyklém termínu – tj. čtvrtou sobotu v měsíci – tzn. **22. května 2021 v 16:30 hodin**.

Aktuální ohlášky nebo informace o mších sv. a o životě v Římskokatolické farnosti Žebrák najdete na webových stránkách www.farnostzebrak.cz.

Nejbližším místem, kde mohou věřící z Tmaně a okolí navštívit v Římskokatolické farnosti Žebrák každou neděli v 8:00 hodin ráno mši sv., je kostel Narození Panny Marie ve Zdicích.

autor Jaroslav Horáček

Církev československá husitská

Církev a sčítání lidu.

Kdo to tak cítíte v srdci, byli jste v církvi pokřtěni, je Vám blízká, přidejte tedy její celý a správný název do dotazníku: „**Církev československá husitská**“

Velikonoce v CČSH ve Tmani byly letos jiné a díky natáčení videí při **Celonárodním čtení Bible** propojily poselstvím hned několik Náboženských obcí berounského vikariátu. Čtení se účastnili duchovní, laici i děti a videa jsou stále na FB stránkách. Děkujeme Tomášovi Novákovi a Alešovi Ptáčkovi z Ústřední rady CČSH, kteří videa vytvořili a děkujeme všem kdo četli texty. Video shlédlo na stovky lidí, a letošní ročník završilo poselství kastelána z hradu Krakovec Jiřího Sobka (starosta Obce Krakovec).

V neděli 25. 4. 2021 od 15:00 se konala JIŘSKÁ POUŤ, slavnostní Bohoslužbu sloužila berounská farářka Mgr. Markéta Macháčková, varhanní doprovod hrál Ing. Stanislav Dušek.

Vzpomněli jsme výročí úmrtí husitského krále Jiřího z Poděbrad a modlili se za zdraví všech, útěchu v trápení a za celé Boží Stvoření.

Více informací o bohoslužbách ve Tmani, v Rudné a v Říčanech najdete na:

FB: @ccshtman

V dubnu 18.-19. 4. 2021 proběhlo ve Tmani natáčení dokumentu České televize „Cesty víry“ o vzniku CČSH ve Tmani. Točilo se i v Praze v Muzeu Legií a tento díl by měl být uveden 23. 5. 2021 na ČT.

Bohoslužby v květnu:

Sobota 1. května 2021 – svatba

Sobota 8. května 2021 – ZRUŠEN tradiční koncert k výročí ukončení II. Světové války

Neděle 9. května 2021 – Bohoslužba od 16:00 hodin

Neděle 23. května 2021 – Bohoslužba od 16:00 hodin

V pátek 28. května 2021 - NOC KOSTELŮ 2021
od 19:00 ve Sboru Jiřího z Poděbrad
Richard Pachman a Dita Hořínková – oratorium
Mistr Jan Hus - výstava

Těšíme se na setkání a první kulturní akci v roce
2021 (při dodržení opatření a pokud nám to situace
s pandemií dovolí)...

*Mgr. Markéta Macháčková – farářka v
Berouně při Velikonočním natáčení
Čtení Bible (Husovo náměstí, Beroun)*

Dětské centrum Světlušky

Milé děti, milí přátelé, milé Světlušky,
přejeme krásné májové dny.

V dubnu 2021 jsme pro Vás ve spolupráci s OÚ Tmaň, SDH Tmaň a paní Petrou Kurcovou připravili hned několik akcí.

Velkopáteční stezku 2. dubna 2021 a 5. dubna 2021
Velikonoční cestu s Pomlázkou.

I přes nepříznivé počasí se zúčastnilo cca 80 osob
(děti a rodičů).

Gratulujeme všem statečným dětem, které při plnění
Velkopáteční stezky za pokladem došly až do sklepení
Sboru Jiřího z Poděbrad a dokázaly, že se jen tak
něčeho nebojí a navíc, že nemyslí jen na sebe. Každý
si vyzvedl odměnu a ještě přinesl srdíčko někomu,
koho má rád. Rovněž náročnější trasa s pěknými úkoly
na Velikonoční pondělí měla úspěch a odměny, které
věnoval OÚ Tmaň byly sladkou tečkou za dnem plným
putování přírodou a poznáváním. Děkujeme OÚ
Tmaň, panu starostovi a SDH Tmaň za podporu, paní
Petře Kurcové za skvělou spolupráci, Michale Laňové
a Alžbětě Šmardové za pomoc při Velkopáteční
stezce.

**Moc se těšíme na další akce v květnu, při NOCI kostelů 2021, v pátek 28.5. od
15:00 do 17:00 a o víkendu 29.- 30.5. 2021.**

Více informací naleznete v květnu na FB stránkách Světlušek : @svetluskytman

autor Jana Šmardová

Základní škola a Mateřská škola Tmaň

Vážení čtenáři,
bohatou fotodokumentaci k níže popisovaným akcím a aktuální informace související s opatřeními souvisejícími s pandemií Covid-19 najdete na nových webových stránkách – www.skola-tman.cz

Mgr. Růžena Kybikášová – ředitelka ZŠ a MŠ Tmaň

Základní škola

V týdnech od 1. dubna do 16. dubna 2021 probíhal na naší škole Zápis k povinné školní docházce bez přítomnosti dětí. Přijato bylo 36 budoucích prvňáčků, proto bude v příštím školním roce první ročník ve dvou paralelních třídách.

Od pondělí 12. dubna 2021 byla zahájena výuka na 1. stupni ZŠ v týdenních rotacích celých tříd. Na naší škole je pro prezenční a distanční výuku rozdělení tříd na liché a sudé týdny takto:

1. týden (lichý týden) prezenční výuka pro I. a IV. třídu, distanční výuka pro II., III. a V. třídu.

2. týden (sudý týden) prezenční výuka pro II., III. a V. třídu, distanční výuka pro I. a IV. třídu.

Osobní přítomnost žáků na prezenční výuce je podmíněna účastí na testování a jeho negativním výsledkem. V naší škole probíhá testování žáků i zaměstnanců školy pravidelně v pondělí a ve čtvrtek. Jedná se o neinvazivní antigenní testy pro samoodběr.

Škola nám opět ožila a na chodbách i ve třídách se ozývá dětský smích. Všichni jsme moc rádi, že se můžeme setkávat osobně, i když opět za dodržování daných pravidel. Děti vyzdobily třídy i chodby svými krásnými jarními obrázky a hned vše vypadá útulněji.

Obnovil se také projekt „Ovoce a mléko do škol“, kdy děti dostávají zdarma různé druhy mléčných výrobků, ovoce a zeleniny na podporu zdravého růstu.

V rámci projektu „Česko dribluje“ se žáci naší školy zapojují v třídních soutěžích. Jelikož se stále nesmí vyučovat klasická tělesná výchova, chodíme s dětmi na vycházky, na dětské hřiště a do přírody, aby si užily čerstvého vzduchu a sluníčka.

V týdnu od 19. dubna do 23. dubna se většina dětí zapojila společně se svými rodiči i sourozenci do každoročních oslav Dne Země. I když na tuto společnou školní akci jsme se vždy moc těšili, letos probíhala pouze v rámci úklidu v okolí svého bydliště.

Ve čtvrtek 29. dubna se uskutečnily on-line třídní schůzky ve všech ročnících.

V pátek 30. dubna se ve školní družině konal „SLET ČARODĚJNIC A ČARODĚJŮ“. Děti si užily celé odpoledne v krásných kostýmech se zajímavým programem zakončeným hledáním pokladu.

autor Mgr. Marcela Závorová

Mateřská škola

Předškoláci v MŠ

Dne 12. dubna jsme opět přivítali s radostí a očekáváním děti v mateřské škole. Zatím jen předškoláky a děti zaměstnanců kritické infrastruktury. Dětem, které zůstaly doma, byla poskytnuta podpora v podobě distanční výuky.

Ale ani my ve školce jsme nezháleli a snažili se vše dohnat. Celý měsíc jsme se učili o zvířátkách. Začali jsme kamarády z hmyzí říše. Hmyzí kamarády jsme pozorovali lupami, mikroskopem, tvořili jsme je z papíru, stavěli jsme hmyzí domečky, učili jsme se o jejich životě.

Pokračovali jsme domácími a hospodářskými zvířaty. Četli jsme pohádky, skládali puzzle, experimentovali s vajíčkem a octem, stavěli chlévy ...a vyzkoušeli si dokonce dojení.

Se zvířátky jsme se ani pak nerozloučili a zamířili jsme k moři a oceánu. Seznámili jsme se s obyvateli moří, prohlédli si nejrůznější tvary mušlí, zahráli si na rybáře, unikali jsme žralokovi, medúzám a chobotnicím, experimentovali s mořskou houbou, a objevili poklad pirátů.

Stihli jsme se i seznámit s ekosystémem – zjistili jsme, že dokážeme přivolat déšť. Zasadili jsme do hlíny na políčka semínka, naplnili jezírko a začali tvořit mraky kondenzováním vody díky rozdílu teplot.

Nezanedbali jsme ani pohyb...Babočky se vypravily do Lipek a Bělásci stihli provětrat koloběžky.

Kolektiv MŠ

Z DĚNÍ V OBCI

Rekonstrukce venkovních prostor před OÚ

Po dokončení výkopových prací v dotačním programu Dešňovka byly zahájeny úpravy venkovních prostorů před OÚ. Zámková dlažba i posedové zídky zcela změnily charakter a vzhled tohoto prostranství a především tento prostor nyní působí podstatně vzdušněji. V příštím týdnu by mělo dojít k dokončení zámkové dlažby a zídek před hlavním vchodem do KD, aby tak mohl být již brzy zahájen provoz točené zmrzliny.

Bohužel, jak již to při takovýchto opravách a rekonstrukcích po 50ti letech bývá, objevujeme postupně další a další místa, na kterých se podepsal zub času a které nezbytně nutně potřebují také opravu. Tím posledním nálezem jsou hlavní schody do OÚ, u kterých jsme po odkrytí bočnice zjistili totální havarijní stav. Budete tak muset všichni nějaký čas využívat pouze zadní vchod do OÚ a my se budeme snažit vystavět co nejrychleji schody zcela nové.

Rekonstrukce restaurace v KD

I práce na rekonstrukci restaurace jsou v plném proudu...

Dokončují se nové rozvody elektřiny a vody, dokončuje se finální verze vizualizace vnitřních prostor. Ve výrobě je již i nový výčepní pult. Na řadu nyní již přijdou veškeré zednické a obkladačské práce.

Odpadové hospodářství

Upozorňujeme občany, že je nutné uhradit nejpozději do 31.5.2021 poplatky za komunální odpad a poplatky za psy.

Při nedodržení uvedeného termínu se dle platné vyhlášky obce účtuje 50% penále.

Preferujeme platbu na účet č.: 6728131/0100

VS - odpady 1340+číslo popisné VS – psi 1341+číslo popisné

Úhradu můžete platit také v hotovosti v úřední dny do pokladny OÚ

Výše poplatků: ODPAD – 500,- Kč / 1 osoba / 1 rok

PSI - 100,- Kč – první pes v rodinném domě

200,- Kč – každý další pes v rodinném domě

500,- Kč – první pes v bytové jednotce

1000,- Kč – každý další pes v bytové jednotce

CERTIFIKÁT

Příkladná Zelená obec a Sběrný dvůr 2020

Obec Tmaň

IČO: 233901

V roce 2020 jste ve Vaší obci zajistili sběr vysloužilého elektrozařízení v přepočtu 11 kg/obyvatele.

Pro porovnání, v roce 2018 průměrný občan České republiky odevzdal k recyklaci 8,8 kg.

Recyklací odevzdaného elektrozařízení jste přispěli ke zlepšení životního prostředí snížením produkce CO₂ ekvivalentně o 9605 kg.

Takové množství uhlíku by muselo v průběhu jednoho roku absorbovat a přeměnit na kyslík celkem 320 stromů.

Gratulujeme a děkujeme za dosavadní spolupráci!

Za společnost REMA Systém, a. s.
David Vandrovec, CEO společnosti REMA

Pozn.: CO₂ ekvivalent je míra používaná pro srovnání emisí různých skleníkových plynů založená na jejich potenciálu pro globální oteplování. Velký strom absorbuje během růstu 500 kg, uhlíku, tj. kolem 1,5 tuny CO₂, za 50 let (průměrně 0,03 tuny = 30 kg CO₂, ročně).

SPORT

Výstavba florbalového a hokejbalového hřiště finišuje...

Konečně se počasí umoudřilo natolik, že mohly pokračovat práce na výstavbě víceúčelového mantinelového hřiště, které se nachází v sousedství fotbalového areálu TJ VČS Tmaň. Po provedené betonáži a leštění plochy, přišla na řadu montáž mantinelů. Po nezbytné technologické přestávce k vyzrání betonu bude již jen na řadě nákres hracích čar a hřiště bychom rádi nejpozději 1.6.2021 předali dětem i dospělým do užívání.

Hřiště by mělo sloužit pro sportovní aktivity na florbal a hokejbal, ale i na online bruslení. V zimních měsících, při dostatečně nízkých teplotách, by mohla být zaledněna a využívána pro bruslení a hokej. Součástí hřiště je umělé osvětlení, které by mělo být využito právě především v zimních měsících při bruslení.

V další etapě bychom rádi ve stráni za hřištěm vybudovali v rámci dotační akce dětem pump-trackové hřiště na kola a dalším zázemím pro tyto aktivity...

INFO OBCE

Pohotovostní služby zubních lékařů

Pohotovostní služby zubních lékařů jsou v květnu 2021 zajišťovány na Berounsku a Hořovicku v době od 08:00 – 11:00 hodin takto:

Termín	Zubní lékař / adresa ordinace	Telefon
8.+9.5.2021	Dr. Adéla Humlová Žebrák, A. Pacovského 277	311 533 447
15.+16.5.2021	Dr. Štěpánka Šedivá Beroun, Havlíčkova 20	311 611 241
22.+23.5.2021	Dr. Ladislava Šváblová Hořovice, Pod Nádražím 289	311 513 375
29.+30.5.2021	Dr. Martina Tomková Beroun, Větrná 984	774 117 578

Zahradnictví Tmaň, ul. Profesora Krbce 64

Prodejní doba v době květen – říjen 2021: pondělí až pátek – 9:00-16:00 hodin, sobota 9:00-12:00 hodin, v neděli zavřeno.

Přivítáme vás v příjemném prostředí plném skalek, jezírek s rybami a lekníny, můžete u nás tedy i příjemně relaxovat.

V naší nabídce máme široký sortiment menších či větších rostlin, květin, keřů a stromů – vřesovištní rostliny, trvalky, skalničky, azalky, rododendrony, kanadské borůvky, brusinky, okrasné trávy, okrasné keře a dřeviny nebo jehličnany. Nabízíme ovocné stromy v kontejnerech za 280 Kč (jabloně, hrušně, meruňky, broskve, třešně). S výběrem rostlin pro vaše podmínky a stanoviště vám rádi poradíme.

V našem zahradnictví najdete též široký sortiment substrátů v různém balení od 20 do 75 l a za příznivé ceny, např.: rašelina 75 l za 125 Kč, zahradnický substrát 75 l za 110 Kč, substráty pro konifery 50 l za 85 Kč, mulčovací kůra 70 l za 85 Kč.

Můžete u nás zakoupit zahradní náčiní nezbytně nutné pro práci na zahradce, truhlíky, květináče, mísy, keramiku, svíčky atd.

Prodáváme krmné směsi značky Versele Laga (Belgie) a Fink Nezvěstice pro králíky, nosnice, kuřata, kachny, kachňata, krůty, koně aj. Prodej doplňků výživy a vitamínů pro zvířata, prodej lizu, sušeného mléka pro jehňata a kůzlata, prodej granulí pro psy a kočky, napáječky a krmítka. Prodej krmiva a potřeb pro chov holubů.

Provádíme likvidaci a odvoz nežádoucí zeleně, např.: příprava parcely před stavbou, kácení stromů či jejich úprava

Další podrobnosti, včetně fotogalerie nabízených produktů, najdete na webových stránkách Zahradnictví Tmaň: www.zahradnictvitman.cz .

Těšíme se na vaši návštěvu!

OBZOR – informační časopis Obce Tmaň.

Registrováno na Ministerstvu kultury ČR – evidenční číslo: MK ČR E 10531
Vydává Obecní úřad Tmaň, IČO: 00233901. Internetové stránky: www.obectman.cz .
Adresa redakce: Obecní úřad Tmaň, 267 21 Tmaň. E-mail: ou@obectman.cz .

Nepodepsané příspěvky připravil redakční kolektiv ve složení:
Frühling Jaromír, Horáček Jaroslav, Vinšová Petra, Rysová Kateřina, Soukupová Jiřina.
Redakční uzávěrka vždy 20. na příští měsíc.

Toto číslo vyšlo 10. května 2021.

Cena výtisku – 5 Kč,-